

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ
Ζ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ
Β' ΣΥΝΟΔΟΣ

Σεπτέμβριος 1998

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

	ΣΕΛ.
A. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	3
B. ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ	6
Γ. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ	8
Δ. ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΡΕΥΝΩΝ, ΜΕΛΕΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ	18
Ε. ΑΡΧΕΙΟ	22
ΣΤ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	23
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι	24
ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΑ ΣΧΕΔΙΑ ΝΟΜΟΥ / ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΠΟΥ ΨΗΦΙΣΤΗΚΑΝ / ΕΓΚΡΙΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ	
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ	26
ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ	
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ	28
ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ	
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV	31
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΑΠΟΣΤΟΛΕΣ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ	
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V	35
ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ ΞΕΝΩΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ	
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI	37
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΦΙΛΙΑΣ	
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII	38
ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ	

A. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Συνεχίζοντας την καινοτομία που εγκαινιάστηκε από πέρυσι, καταγράφεται με την παρούσα έκθεση πεπραγμένων το έργο που διεκπεραίωσε η Βουλή κατά τη Β' Σύνοδο της Ζ' Βουλευτικής Περιόδου. Ταυτόχρονα επισημαίνονται, με κριτική και αυτοκριτική διάθεση, κενά και αδυναμίες και αυτό στη βάση της αρχής που πρέπει να διακρίνει κάθε σώμα ή οργανισμό που λειτουργεί και λογοδοτεί σε συνθήκες διαφάνειας. Στην έκθεση παρατίθενται επίσης στατιστικά στοιχεία, μέσα από τα οποία αναδύεται ανάγλυφο το έργο που επιτέλεσε το Σώμα κατά την υπό επισκόπηση περίοδο.

2. Η απελθούσα βουλευτική σύνοδος ήταν μια παραγωγική σύνοδος σε όλους τους τομείς δράσης του Σώματος. Στον τομέα της νομοθετικής εργασίας η Βουλή άσκησε τις νομοθετικές της εξουσίες με συνέπεια και αποτελεσματικότητα. Αυτό καταδεικνύεται από το μεγάλο αριθμό νομοσχεδίων, προτάσεων νόμου και κανονισμών τα οποία, αφού έτυχαν μελέτης από τις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές, προωθήθηκαν στην ολομέλεια για ψήφιση. Παράλληλα με το νομοθετικό της έργο, η Βουλή δεν παρέλειψε να ασκήσει και κοινοβουλευτικό έλεγχο, θέτοντας σε εφαρμογή τις διαδικασίες και αξιοποιώντας τα μέσα που της προσφέρονται. Στα πλαίσια της αρμοδιότητάς της αυτής η Βουλή εξέτασε μεγάλο αριθμό θεμάτων είτε στην ολομέλεια είτε στις κοινοβουλευτικές επιτροπές με αυτεπάγγελτη εξέταση ή έπειτα από παραπομπή από την ολομέλεια του Σώματος.

3. Η Βουλή κατά τη σύνοδο αυτή δραστηριοποιήθηκε εξίσου έντονα στον τομέα των διεθνών σχέσεων, προβάλλοντας κατά κύριο λόγο το πολιτικό πρόβλημα της Κύπρου. Η παρουσία του Σώματος ήταν αισθητή σε όλους τους διεθνείς κοινοβουλευτικούς οργανισμούς και σώματα στα οποία συμμετέχει. Πολύ σημαντική επίσης ήταν η δραστηριοποίηση του κοινοβουλίου στο επίπεδο των διμερών κοινοβουλευτικών σχέσεων με άλλα κοινοβούλια. Η συμμετοχή των αντιπροσωπιών του κοινοβουλίου στις διεθνείς αυτές δραστηριότητες υπήρξε επιτυχής.

4. Η Βουλή κατά την απελθούσα σύνοδο είχε μια πρώτη και σε μικρό βαθμό ανάμειξη και ενημέρωση σε σχέση με τα θέματα που αφορούν τη διαδικασία

εναρμόνισης της νομοθεσίας μας και τις διαπραγματεύσεις για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Για το θέμα αυτό έχουν ληφθεί καταρχήν αποφάσεις σε επίπεδο αρχηγών ή εκπροσώπων των κοινοβουλευτικών κομμάτων που αναμένεται να συγκεκριμενοποιηθούν κατά την επόμενη σύνοδο, έτσι που η ενημέρωση και η συμμετοχή της Βουλής στα ευρωπαϊκά θέματα να πραγματοποιείται πλέον σε θεσμοθετημένη βάση.

5. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι δραστηριότητες που παρατίθενται και αναλύονται πιο κάτω διεξήχθησαν στη βάση των συνθηκών και διευκολύνσεων που βρίσκονταν στη διάθεση του Σώματος. Είναι γνωστό ότι τα μέσα που διαθέτει το Σώμα σε κτιριακές εγκαταστάσεις και τεχνικό εξοπλισμό, παρά τις σημαντικές βελτιώσεις που σημειώθηκαν, δεν είναι αυτά που επιβάλλουν οι σημερινές απαιτήσεις διεξαγωγής του κοινοβουλευτικού έργου. Η Βουλή ευελπιστεί ότι η ανέγερση του νέου κτιρίου της θα προωθηθεί ως έργο προτεραιότητας, σύμφωνα με τις κυβερνητικές δεσμεύσεις, και πως ταυτόχρονα θα ικανοποιηθούν άλλες βασικές ανάγκες του Σώματος, έτσι ώστε το έργο του να διεξάγεται απρόσκοπτα και κάτω από πιο ομαλές συνθήκες.

6. Όσον αφορά το έμπυχο υλικό που η Βουλή έχει στη διάθεσή της, σημειώνεται ότι κατά την υπό αναφορά περίοδο άρχισε η σταδιακή υλοποίηση του σχεδίου αναδιοργάνωσης των υπηρεσιών του Σώματος. Παράλληλα, καταβλήθηκε κάθε προσπάθεια για την εκπαίδευση του προσωπικού, με κύριο στόχο και επιδίωξη την αύξηση της παραγωγικότητας και αποδοτικότητάς του, πράγμα που σε μεγάλο βαθμό έχει επιτευχθεί. Αυτό δε σημαίνει ότι δεν υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης, ιδιαίτερα όταν ολοκληρωθεί η διαδικασία μηχανογράφησης των υπηρεσιών της Βουλής, που άρχισε και συνεχίζεται πυρετωδώς εκ των ενόντων.

7. Όπως έχει κατά καιρούς αναφερθεί, η κοινοβουλευτική εργασία αυξάνεται με γεωμετρικούς ρυθμούς, ενώ ο κοινοβουλευτικός χρόνος παραμένει αναπόδραστα σταθερός. Η κατάσταση αυτή υπαγορεύει τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για μια πιο αποδοτική και αποτελεσματική χρήση του προσφερόμενου χρόνου, πράγμα που αναμένεται να επιτευχθεί με την κατανόηση όλων των εμπλεκόμενων. Προς την κατεύθυνση αυτή έχουν δρομολογηθεί όλες οι αναγκαίες ενέργειες. Ο εμπειρικός

τρόπος λειτουργίας των κοινοβουλίων έχει ήδη εκ των πραγμάτων ξεπεραστεί. Εκείνο που τώρα απαιτείται και επιβάλλεται είναι η επιστημονική θεώρηση των πραγμάτων, με τη σύζευξη των αρχών της μέγιστης δυνατής απόδοσης με το πιο χαμηλό κόστος.

8. Στη διάρκεια του χρόνου που πέρασε καταβλήθηκε προσπάθεια η Βουλή να έρθει πιο κοντά στο λαό, αρχίζοντας με τα εκπαιδευτικά ιδρύματα του τόπου, μαθητές των οποίων πραγματοποίησαν επισκέψεις στο Σώμα και παρακολούθησαν συνεδριάσεις του ή διαλέξεις για το ρόλο που η Βουλή επιτελεί μέσα στα πλαίσια του πολιτειακού μας σχήματος. Με γνώμονα την έγκυρη ενημέρωση των νέων, συντάχθηκαν και βρίσκονται στο στάδιο της έκδοσης ενημερωτικά δελτία σχετικά με το ρόλο και τις αρμοδιότητες της Βουλής. Στόχος και επιδίωξη είναι να στηριχτεί με κάθε τρόπο η προσπάθεια αυτή, μέσα από την οποία εκτιμάται ότι σφυρηλατείται η πολιτική αγωγή της νεολαίας, των αυριανών πολιτών της Κυπριακής Δημοκρατίας.

9. Ιστορική μπορεί να χαρακτηριστεί κατά την υπό επισκόπηση περίοδο η παρουσία του Προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας κ. Κωνσταντίνου Στεφανόπουλου στη Βουλή των Αντιπροσώπων, στις 26 Ιουνίου 1998. Ο Πρόεδρος Στεφανόπουλος, στα πλαίσια της επίσημης επίσκεψής του στην Κύπρο, της πρώτης επίσκεψης που πραγματοποίησε Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας στο νησί, παρέστη και προσφώνησε το Σώμα σε ειδική πανηγυρική συνεδρία.

10. Αξίζει επίσης να αναφερθεί ότι κατά την απελθούσα σύνοδο εγκαινιάστηκε η συνεργασία της Βουλής των Αντιπροσώπων και του Πανεπιστημίου Κύπρου με την από κοινού επιτυχή διοργάνωση του σεμιναρίου «The European Union after Amsterdam: Institutional and Enlargement Implications». Η συνεργασία αυτή αναμένεται να συνεχιστεί και να ενδυναμωθεί και ήδη μελετώνται εισηγήσεις για την επέκτασή της σε διάφορους τομείς και την αξιοποίησή της κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

11. Μέσα στα πλαίσια της γενικότερης επιμόρφωσης του προσωπικού της Βουλής και για να ανταποκριθεί στις δραστηριότητες του Σώματος που προκύπτουν από την ανάμειξή του στα ευρωπαϊκά θέματα, τα πλείστα μέλη του επιστημονικού

προσωπικού της Βουλής παρακολούθησαν διάφορα σεμινάρια που διοργανώθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις Βρυξέλλες ή σε άλλες πρωτεύουσες χωρών μελών ή υποψήφιων χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για τα επιμορφωτικά αυτά σεμινάρια ετοιμάστηκαν σχετικές εκθέσεις με τις εμπειρίες του προσωπικού, οι οποίες μπορεί να χρησιμοποιηθούν και να αξιοποιηθούν τόσο από τις υπηρεσίες της Βουλής όσο και από τα ίδια τα μέλη του Σώματος.

B. ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ

I. Γενικά

12. Εξίσου παραγωγικό με το έργο της ολομέλειας υπήρξε και το έργο των κοινοβουλευτικών επιτροπών, στα πλαίσια των οποίων συζητήθηκε διεξοδικά μεγάλος αριθμός νομοσχεδίων, προτάσεων νόμου και κανονισμών, προτού αυτά απασχολήσουν την ολομέλεια του Σώματος, και εξετάστηκε η πλειονότητα των θεμάτων που αφορούν τον κοινοβουλευτικό έλεγχο. Πρόσθετα, στις κοινοβουλευτικές επιτροπές μελετήθηκαν και συζητήθηκαν πολλά προτεινόμενα νομοθετήματα και θέματα, χωρίς αυτά να προωθηθούν στην ολομέλεια του Σώματος, αφού η συζήτησή τους στις επιτροπές δεν ολοκληρώθηκε και θα συνεχιστεί κατά τη νέα σύνοδο.

13. Στο **Παράρτημα I** παρατίθενται ορισμένα από τα σημαντικότερα νομοθετήματα που μελετήθηκαν στις επιτροπές και προωθήθηκαν τελικά για ψήφιση στην ολομέλεια του Σώματος, τα οποία κρίνεται σκόπιμο να αναφερθούν είτε γιατί χαρακτηρίζονται θεσμικά είτε γιατί ρυθμίζουν θέματα που απασχόλησαν έντονα την κοινή γνώμη ή αναμένεται να έχουν σημαντικές κοινωνικές ή οικονομικές επιπτώσεις.

Οι επιτροπές, στα πλαίσια της άσκησης του κοινοβουλευτικού ελέγχου, εξέτασαν αυτεπάγγελτα ή έπειτα από παραπομπή από την ολομέλεια του Σώματος πολλά θέματα. Για 41 από αυτά ετοιμάστηκαν εκθέσεις προς την ολομέλεια.

14. Για τη διεκπεραίωση του νομοθετικού έργου και του κοινοβουλευτικού ελέγχου οι κοινοβουλευτικές επιτροπές πραγματοποίησαν κατά τη σύνοδο αυτή 471

συνεδρίες. Επίσης, οι επιτροπές πραγματοποίησαν 15 επισκέψεις και 22 συναντήσεις, οι οποίες αναφέρονται αναλυτικά στα Παραρτήματα II και III, αντίστοιχα.

II. Λειτουργικά Θέματα

15. Ομαλή και αποτελεσματική υπήρξε και κατά τη σύνοδο αυτή η λειτουργία των κοινοβουλευτικών επιτροπών. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι εκλογές για την ανάδειξη νέου Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας, που διεξήχθησαν κατά τη διάρκεια της συνόδου αυτής, δεν άφησαν ανεπηρέαστη τη λειτουργία των κοινοβουλευτικών επιτροπών. Έτσι, υπήρξε διακοπή των εργασιών του Σώματος και των επιτροπών για κάποια χρονική περίοδο, γεγονός που είχε ως αποτέλεσμα την καθυστέρηση αφενός της προώθησης κάποιων νομοσχεδίων και αφετέρου την προώθηση ορισμένων νομοσχεδίων επείγουσας φύσης με γοργότερους ρυθμούς από τους αναμενόμενους ενόψει της διακοπής των εργασιών του Σώματος.

16. Οι εργασίες των επιτροπών διεκπεραιώθηκαν, κατά γενική εκτίμηση, ομαλότερα από την προηγούμενη σύνοδο, η οποία ήταν και η πρώτη της νέας βουλευτικής περιόδου. Εντούτοις, περιθώρια βελτίωσης ως προς τον τρόπο λειτουργίας τους εξακολουθούν να υπάρχουν και μελετώνται διάφορες προτάσεις-εισηγήσεις. Ειδικότερα, έπειτα από σχετική απόφαση που λήφθηκε στη σύσκεψη των αρχηγών ή των κοινοβουλευτικών εκπροσώπων των κομμάτων, ανατέθηκε στις υπηρεσίες της Βουλής να μελετήσουν τα λειτουργικά προβλήματα των κοινοβουλευτικών επιτροπών και να εισηγηθούν λύσεις για την αντιμετώπισή τους. Αφού εντοπίστηκαν τα σχετικά προβλήματα και οι γενεσιουργοί τους λόγοι, καταγράφηκε μια σειρά από εισηγήσεις για την αντιμετώπισή τους που υποβλήθηκε στον Πρόεδρο του Σώματος και στους αρχηγούς ή εκπροσώπους των κοινοβουλευτικών κομμάτων, οι οποίοι αναμένεται να λάβουν τις δέουσες αποφάσεις.

17. Η συνεργασία της εκτελεστικής εξουσίας και των κοινοβουλευτικών επιτροπών τόσο σε πολιτικό επίπεδο όσο και σε υπηρεσιακό διεξήχθη και φέτος χωρίς ιδιαίτερα προβλήματα και με εποικοδομητικό πνεύμα και από τις δύο πλευρές. Οι υπουργοί και οι εκπρόσωποί τους ανταποκρίθηκαν με συνέπεια στα αιτήματα των επιτροπών για παρουσία στις συνεδριάσεις ή για αποστολή στοιχείων και πληροφοριών και

οποιοσδήποτε δυσκολίες ανέκυψαν αντιμετωπίστηκαν με καλή θέληση από όλες τις πλευρές. Σε υπηρεσιακό επίπεδο η συνεργασία των κοινοβουλευτικών επιτροπών και της εκτελεστικής εξουσίας ήταν πολύ καλή, χωρίς όμως να έχουν εξαντληθεί τα περιθώρια βελτίωσης σε σχέση με προβλήματα που έχουν κατά καιρούς εντοπιστεί και τα οποία αναμένεται να ξεπεραστούν με τον κατάλληλο συντονισμό και την εφαρμογή των εκατέρωθεν καλόπιστων υποδείξεων.

18. Ένα πάγιο αίτημα των επιτροπών προς τους αρμόδιους υπηρεσιακούς παράγοντες της εκτελεστικής εξουσίας είναι η κατάθεση των νομοσχεδίων και των κανονισμών στη Βουλή να συνοδεύεται με όλο το αναγκαίο ενημερωτικό υλικό για αιτιολόγηση και στήριξή τους. Παρ' όλο που το αίτημα αυτό έχει σε κάποιο βαθμό ικανοποιηθεί, παρατηρήθηκε και κατά την απελθούσα σύνοδο πολλά από τα νομοσχέδια που αφορούν διεθνείς συμβάσεις και κατατίθενται στη Βουλή από διάφορα υπουργεία να μη συνοδεύονται από το βασικό υλικό που απαιτείται για την εξέταση από τα μέλη των κοινοβουλευτικών επιτροπών των σχετικών κειμένων, που αρκετές φορές αφορούν τεχνικά ή εξειδικευμένα θέματα. Ακόμη, έχει παρατηρηθεί ελλιπής νομοτεχνικός έλεγχος και παραλείψεις στη μεταφορά των κειμένων από την αγγλική γλώσσα στην ελληνική. Αυτό ήταν ιδιαίτερα αισθητό στις περιπτώσεις κυρωτικών νομοσχεδίων.

Γ. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Ι. Εισαγωγή

19. Κατά την υπό επισκόπηση περίοδο οι προσπάθειες της Βουλής των Αντιπροσώπων για δημιουργία ή περαιτέρω βελτίωση των διεθνών σχέσεων που διατηρεί στο διμερές και πολυμερές επίπεδο εστιάστηκαν κυρίως στον ευρωπαϊκό χώρο, λόγω της έναρξης της διαπραγματευτικής διαδικασίας ένταξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ).

20. Το Κυπριακό αποτέλεσε επίσης ζωτικής σημασίας άξονα γύρω από τον οποίο περιστράφηκε η κοινοβουλευτική διπλωματία της Κύπρου. Η Βουλή αξιοποίησε κάθε άμεση ή έμμεση ευκαιρία για την προβολή των θέσεών μας όσον αφορά την ουσία

αλλά και τις επιμέρους πτυχές του Κυπριακού, στο πλαίσιο των προσπαθειών προώθησης δίκαιης λύσης του προβλήματος.

21. Η Βουλή απέδωσε ιδιαίτερη σημασία στην οικοδόμηση μιας αμφίδρομης σχέσης με τους εταίρους της στα διάφορα διεθνή βήματα και στο διμερές επίπεδο. Η καλλιέργεια αμφίδρομων σχέσεων, σε αντίθεση προς μια μονόπλευρη επιδίωξη των πολιτικών μας στόχων, δημιούργησε σταδιακά στέρεο υπόβαθρο για μια πιο μακροχρόνια αποκόμιση καρπών, όταν ζητείται αρωγή και συμπαράσταση.

22. Το πιο πάνω τρίπτυχο τακτικής μεταφράστηκε σε σχεδιασμό και ενέργειες που περιγράφονται στον απολογισμό που ακολουθεί για την υπό αναφορά περίοδο. Θα ήταν όμως παράλειψη να μην υπογραμμιστεί ότι η υλοποίηση του προγράμματος των διεθνών σχέσεων της Βουλής κατέστη δυνατή και λόγω της άριστης συνεργασίας της Βουλής και των αρμόδιων υπουργείων, κατά κύριο λόγο του Υπουργείου Εξωτερικών. Τα μέγιστα συνέβαλε και η συνεργασία με τη Βουλή των Ελλήνων σε πλείστα θέματα, ιδιαίτερα εκεί όπου το κυπριακό κοινοβούλιο στερείται ευκαιριών άμεσης πρόσβασης.

(α) Ευρωπαϊκός Χώρος

23. Το πρόγραμμα δράσης της Βουλής προς την Ευρώπη εγκρίθηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών, έπειτα από μελέτη και επεξεργασία, και υλοποιείται ή αναθεωρείται με βάση τα δεδομένα που διαμορφώνονται. Το πρόγραμμα αυτό προσανατολίστηκε σε τρεις κατευθύνσεις:

- Περαιτέρω ανάπτυξη των σχέσεων με τα κοινοβούλια των χωρών μελών της ΕΕ.
- Προσπάθεια οικοδόμησης σχέσεων με τα κοινοβούλια των πέντε υποψήφιων για ένταξη χωρών.
- Ποικιλότροπη αξιοποίηση των πολυμερών μας σχέσεων για δημιουργία ή περαιτέρω βελτίωση των διμερών σχέσεών μας με εθνικά κοινοβούλια των οποίων τα μέλη, και ως άτομα και ως σύνολο, θα έχουν τον τελικό λόγο στην επικύρωση της ένταξης της Κύπρου, όταν ολοκληρωθεί η σχετική διαδικασία.

(β) Κυπριακό

24. Το Κυπριακό αποτέλεσε έναν από τους κεντρικούς άξονες των κοινοβουλευτικών μας δραστηριοτήτων στο εξωτερικό. Για την εντατικοποίηση της διαφώτισης συνδυάστηκαν όλες οι δυνατές οδοί επικοινωνίας, συμπεριλαμβανομένων των διεθνών διακομματικών σχέσεων (ανάληψη αξιωμάτων από Κύπριους βουλευτές στις αντίστοιχες πολιτικές ομάδες σε ευρωπαϊκούς κοινοβουλευτικούς οργανισμούς). Επίσης, πολιτικές ομάδες ή αντιπροσωπίες τους επισκέφθηκαν την Κύπρο ή διοργάνωσαν συνεδρίες τους στη χώρα μας, με αποτέλεσμα να έρθουν σε άμεση επαφή με τις τραγικές επιπτώσεις της τουρκικής εισβολής και της συνεχιζόμενης κατοχής.

25. Τέλος, σημειώνεται πως τις εξελίξεις στο Κυπριακό εξακολουθούν να παρακολουθούν εισηγητές αρμόδιων επιτροπών στα πλαίσια της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης, του Ευρωκοινοβουλίου και της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης, με τους οποίους διατηρείται τακτική επαφή και ανταλλάσσονται απόψεις για σκοπούς ενημέρωσης και διασφάλισης της όσο το δυνατό ορθότερης παρουσιάσής του.

(γ) Εμπλοκή σε θέματα ευρύτερου ενδιαφέροντος

26. Οι εκπρόσωποί μας στα διεθνή κοινοβουλευτικά σώματα έκαναν ομιλίες ή παρεμβάσεις σε ευρύτατο θεματολόγιο και ορίστηκαν εισηγητές σε διάφορα θέματα με εντολή των αρμόδιων επιτροπών ή των αντίστοιχων πολιτικών τους ομάδων. Βουλευτές μας ορίστηκαν επίσης εκπρόσωποι των σωμάτων αυτών σε διεθνή συνέδρια και διασκέψεις. Το γεγονός αυτό δημιούργησε συνθήκες στενότερης συνεργασίας τόσο με τους πολιτικούς ομολόγους τους όσο και με τους αρμοδίους της εκάστοτε γραμματείας, που κατά κανόνα διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στην έκβαση αρκετών ζητημάτων από διαδικαστικής πλευράς αλλά και από πλευράς ουσίας.

II. Διμερείς Σχέσεις

27. Στη βάση της προσέγγισης και της στρατηγικής που υιοθετήθηκε στον τομέα των διμερών σχέσεων, η δραστηριότητα της Βουλής κατά την υπό αναφορά χρονική περίοδο ήταν ιδιαίτερα έντονη και πλούσια, όπως φαίνεται και από τις αποστολές

στο εξωτερικό (Παράρτημα IV), τις επισκέψεις στην Κύπρο προέδρων κοινοβουλίων και Επιτροπών Εξωτερικών, προέδρων και αντιπροσώπων Επιτροπών Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αντιπροσωπιών εθνικών κοινοβουλίων και μεμονωμένων βουλευτών (Παράρτημα V) καθώς και από το εύρος και τη δραστηριότητα των Ομάδων Φιλίας με την Κύπρο σε ξένα κοινοβούλια (Παράρτημα VI).

28. Στα πλαίσια των διμερών σχέσεων εντάσσονται και τα διαβήματα του Προέδρου της Βουλής προς τους ομολόγους του σε εθνικά κοινοβούλια και κοινοβουλευτικούς οργανισμούς σχετικά με την καταστροφή της πολιτιστικής μας κληρονομιάς στις κατεχόμενες περιοχές, επισκέψεις ξένων βουλευτών στα κατεχόμενα και την πρόθεση της Τουρκίας να κατασκευάσει πυρηνικούς αντιδραστήρες στο Άκιουγιου.

III. Διεθνείς κοινοβουλευτικοί οργανισμοί

(α) Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

29. Η αναβάθμιση κατά την απελθούσα σύνοδο των σχέσεων της Βουλής με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (ΕΚ) αντανακλάται και στη θετική στάση του ΕΚ προς τον αγώνα της Κύπρου για εξεύρεση δίκαιης και βιώσιμης λύσης στο Κυπριακό. Δείγμα της θετικής στάσης του ΕΚ αποτελεί και το ψήφισμα που ενέκρινε στις 18 Σεπτεμβρίου 1997 για την πολιτική κατάσταση στην Κύπρο, ύστερα από τις συνομιλίες που πραγματοποιήθηκαν υπό την αιγίδα του ΟΗΕ.

30. Κατά την περίοδο αυτή πραγματοποιήθηκαν η 12η και η 13η Σύνοδος της ΜΚΕ (Βρυξέλλες, 6 - 7 Οκτωβρίου 1997 και Λευκωσία, 23 - 24 Απριλίου 1998). Οι δύο σύνοδοι ασχολήθηκαν με το κυπριακό πρόβλημα, με την ενταξιακή πορεία της Κύπρου στην ΕΕ, καθώς και με θέματα που απασχολούν την ίδια την ΕΕ. Επίσης, ασχολήθηκαν με το θέμα της κατασκευής από την Τουρκία πυρηνικού σταθμού στο Άκιουγιου.

31. Κατά την εν λόγω περίοδο η Βουλή των Αντιπροσώπων συμμετείχε στις διασκέψεις των Προέδρων των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Εξωτερικών των χωρών μελών της ΕΕ, του ΕΚ και των υποψήφιων για ένταξη χωρών (Λουξεμβούργο, 29-30 Σεπτεμβρίου 1997 και Λονδίνο, 3-4 Μαρτίου 1998), στο

συμπόσιο που διοργάνωσε η γαλλική εθνοσυνέλευση με θέμα «Η διεύρυνση και οι θεσμικές αλλαγές στην Ευρώπη», (Παρίσι, 4 Ιουνίου 1998) και στη 17η Διάσκεψη των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Ευρωπαϊκών Υποθέσεων των χωρών της ΕΕ (COSAC), στην οποία έλαβαν μέρος για πρώτη φορά και τα κοινοβούλια των υποψήφιων για ένταξη χωρών (Λουξεμβούργο, 12-14 Νοεμβρίου 1997). Η Βουλή έλαβε επίσης μέρος στη 18η Διάσκεψη COSAC (Λονδίνο, 18-19 Μαΐου 1998). Εκπροσωπήθηκε ακόμα στη διάσκεψη που διοργάνωσε το εσθονικό κοινοβούλιο με θέμα «Εσθονία και Ευρωπαϊκή Ένωση: Η Εσθονία στην πορεία της σε μια μεταβαλλόμενη Ευρώπη» (Τάλλιν, 26-28 Νοεμβρίου 1997) και στο διεθνές σεμινάριο που διοργάνωσε το Cicero Foundation με θέμα «Θεματολόγιο 2000 - Η έναρξη των διαπραγματεύσεων για τη διεύρυνση» (Παρίσι, 11-12 Δεκεμβρίου 1997). Αντιπροσωπία της Βουλής έλαβε επίσης μέρος στην προπαρασκευαστική συνάντηση για τη σύσταση του Ευρω-Μεσογειακού Κοινοβουλευτικού Φόρουμ (Βαλέτα, 25-26 Μαΐου 1998). Σημειώνεται τέλος πως ο Πρόεδρος της Βουλής κ. Σπύρος Κυπριανού έλαβε μέρος στη Διάσκεψη των Προέδρων των Μεσογειακών Κοινοβουλίων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Παλέρμο, 31η Μαΐου - 1η Ιουνίου 1998).

32. Η προσπάθεια για προώθηση της ενταξιακής πορείας της Κύπρου συμπληρώθηκε με επισκέψεις στην Κύπρο Ευρωπαίων αξιωματούχων που ασχολούνται με θέματα ΕΕ, ύστερα από σχετική πρόσκληση της Βουλής των Αντιπροσώπων. Συγκεκριμένα, επισκέφθηκαν την Κύπρο ο πρόεδρος της Επιτροπής Ευρωπαϊκής Νομοθεσίας της Βουλής των Κοινοτήτων, ο εισηγητής της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τις Σχέσεις της ΕΕ με την Τουρκία, η πρόεδρος και ο αναπληρωτής πρόεδρος της Συμβουλευτικής Επιτροπής για Ευρωπαϊκές Υποθέσεις στο σουηδικό κοινοβούλιο και ο εισηγητής της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για την αίτηση ένταξης της Κύπρου στην ΕΕ.

33. Εξάλλου, στα πλαίσια της προετοιμασίας για την επόμενη διεύρυνση της ΕΕ, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο συνέστησε τον Οκτώβριο του 1997 μια Ad hoc ομάδα εργασίας για τη διεύρυνση (Task Force for Enlargement). Η ομάδα αυτή ετοίμασε εκθέσεις για την κατάσταση στον πολιτικό, οικονομικό και κοινωνικό τομέα στις

υποψήφιος για ένταξη χώρες. Η έκθεση για την Κύπρο κρίνεται αρκετά ικανοποιητική και καταδεικνύει την ετοιμότητά της για ένταξη στην ΕΕ.

(β) Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης (ΚΣΣΕ)

34. Η κυπριακή κοινοβουλευτική αντιπροσωπία στην ΚΣΣΕ έλαβε μέρος στις συνόδους της Συνέλευσης που πραγματοποιήθηκαν το Σεπτέμβριο του 1997 και τον Ιανουάριο, τον Απρίλιο και τον Ιούνιο του 1998. Παράλληλα, τα μέλη της αντιπροσωπίας συμμετείχαν σε μεγάλο αριθμό συνεδριάσεων επιτροπών της Συνέλευσης.

35. Κατά την υπό επισκόπηση περίοδο οι Κύπριοι βουλευτές στην ΚΣΣΕ συνέχισαν το έργο της διαφώτισης βουλευτών άλλων εθνικών αντιπροσωπιών για την κατάσταση στην Κύπρο, με αποτέλεσμα την κυκλοφορία γραπτής διακήρυξης προς τα μέλη της Συνέλευσης, έπειτα από πρωτοβουλία των Βρετανών βουλευτών κ. Tom Cox και Edward O' Hara, αναφορικά με την έναρξη των ενταξιακών διαπραγματεύσεων της Κύπρου με την Ευρωπαϊκή Ένωση καθώς και επίσημης δήλωσης της πολιτικής ομάδας της Ενωμένης Ευρωπαϊκής Αριστεράς στην ΚΣΣΕ αναφορικά με την κατάσταση στην Κύπρο.

36. Τα μέλη της κυπριακής αντιπροσωπίας ασχολήθηκαν επίσης ως εισηγητές με θέματα ευρύτερου ενδιαφέροντος. Συγκεκριμένα, ο κ. Τάκης Χατζηδημητρίου ορίστηκε από την Επιτροπή Πολιτισμού και Παιδείας εισηγητής για γνωμοδότηση αναφορικά με το θέμα « Κατάσταση και προοπτικές των νεαρών ατόμων σε αγροτικές περιοχές της Ευρώπης», συνεχίζοντας παράλληλα το έργο του ως εισηγητής για γνωμοδότηση, εκ μέρους της προαναφερθείσας επιτροπής, αναφορικά με το θέμα «Βασική επιμόρφωση σε θέματα επιστημών και τεχνολογίας».

37. Σημαντική επίσης θεωρείται και η συμμετοχή μελών της κυπριακής αντιπροσωπίας στα προεδρεία τόσο της Συνέλευσης όσο και επιτροπών και πολιτικών ομάδων της ΚΣΣΕ. Συγκεκριμένα, ο κ. Παναγιώτης Δημητρίου εκλέχτηκε ένας εκ των αντιπροέδρων της Συνέλευσης και ο κ. Τάκης Χατζηδημητρίου εκλέχτηκε ένας εκ των αντιπροέδρων της Σοσιαλιστικής Ομάδας της ΚΣΣΕ καθώς και αντιπρόεδρος για δεύτερη συνεχή χρονιά στην Υπεπιτροπή Πολιτιστικής

Κληρονομιάς. Τέλος, ο κ. Δώρος Χριστοδουλίδης εκλέχτηκε για τρίτη συνεχή χρονιά αντιπρόεδρος της πολιτικής ομάδας της Ενωμένης Ευρωπαϊκής Αριστεράς της ΚΣΣΕ.

38. Σημειώνεται περαιτέρω πως τον Οκτώβριο του 1997, στα πλαίσια της 11ης Συνόδου της Ευρωπαϊκής Διάσκεψης Υπουργών Αρμόδιων για Θέματα Πολεοδομίας και Χωροταξίας του Συμβουλίου της Ευρώπης, τα μέλη της Υπεπιτροπής Περιφερειακού Προγραμματισμού της ΚΣΣΕ πραγματοποίησαν σειρά πολιτικών συναντήσεων στη Λευκωσία. Εξάλλου, η Επιτροπή Κοινωνικών Θεμάτων, Υγείας και Κοινωνικών Υποθέσεων της Συνέλευσης πραγματοποίησε το Μάιο του 1998, ύστερα από σχετική πρόσκληση της Βουλής, τη συνεδρία της στη Λάρνακα. Τέλος, τον Αύγουστο του 1998 η πολιτική ομάδα της Ενωμένης Ευρωπαϊκής Αριστεράς της ΚΣΣΕ πραγματοποίησε τη δεύτερη διάσκεψή της επίσης στη Λάρνακα.

39. Τέλος, αναφέρεται ότι ο Πρόεδρος της Βουλής κ. Σπύρος Κυπριανού έλαβε μέρος στη Διάσκεψη των Προέδρων των Ευρωπαϊκών Κοινοβουλίων (Στοκχόλμη, 12-13 Ιουνίου 1998).

(γ) Διακοινοβουλευτική Ένωση

40. Διακομματική αντιπροσωπία της Βουλής πήρε μέρος στις διασκέψεις της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης που πραγματοποιήθηκαν το Σεπτέμβριο του 1997 στο Κάιρο και τον Απρίλιο του 1998 στη Ναμίμπια.

41. Η προσοχή της αντιπροσωπίας εστιάστηκε κυρίως στις εργασίες της εξαμελούς Επιτροπής Παρακολούθησης του Κυπριακού στη Διακοινοβουλευτική Ένωση. Οι δύο εκθέσεις που υιοθετήθηκαν από την εν λόγω επιτροπή και στη συνέχεια από το Συμβούλιο της Ένωσης περιείχαν αρκετά θετικά αλλά και ορισμένα αρνητικά σημεία. Οι θετικές τοποθετήσεις της επιτροπής αφορούσαν κατά κύριο λόγο την απόρριψη των θέσεων της τουρκικής πλευράς για διεξαγωγή συνομιλιών στη βάση "δύο κρατών" και την υποστήριξη της βάσης των συνομιλιών όπως αυτή καθορίζεται από τα σχετικά ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών. Η επιτροπή έκανε επίσης αναφορά στην ανάγκη αποχώρησης των τουρκικών στρατευμάτων από την Κύπρο και στην ανάγκη αποστρατιωτικοποίησης της νήσου και καταδίκασε τις τουρκικές ενέργειες για

προσάρτηση των κατεχομένων στην Τουρκία. Όσον αφορά τις επαφές μεταξύ των δύο κοινοτήτων, επέκρινε τον Τουρκοκύπριο ηγέτη για την παρεμπόδισή τους. Τα αρνητικά σημεία των εκθέσεων της επιτροπής επικεντρώνονται στην προτροπή της προς την κυπριακή κυβέρνηση να ακυρώσει την απόφαση για εγκατάσταση των πυραύλων S-300, η οποία κατά την άποψή της δημιουργεί ένταση, καθώς και στην αρνητική τοποθέτησή της έναντι της πορείας ένταξης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αφού θεωρεί ότι η πορεία αυτή δυσκολεύει τις προσπάθειες επίλυσης του Κυπριακού. Για τα αρνητικά σημεία των εκθέσεων της Επιτροπής Παρακολούθησης του Κυπριακού αλλά και για τη γενικότερη στάση τήρησης "ίσων αποστάσεων" ο Πρόεδρος της Βουλής απέστειλε προς τα μέλη της σχετική επιστολή.

42. Η Βουλή εκπροσωπήθηκε και στις συνεδρίες της Ομάδας των Κοινοβουλίων των Μεσογειακών Χωρών που μετέχουν στις Διακοινοβουλευτικές Διασκέψεις για Ασφάλεια και Συνεργασία στη Μεσόγειο (ΔΑΣΜ). Στα πλαίσια αυτά μέλη της κυπριακής αντιπροσωπίας συμμετείχαν σε προπαρασκευαστική συνάντηση για την 3η Διακοινοβουλευτική ΔΑΣΜ (Πορτογαλία, 25-27 Ιουνίου 1998), η οποία θα πραγματοποιηθεί το 1999. Θέμα της συνάντησης ήταν η πρόσβαση στην πληροφόρηση και οι πολιτιστικές ανταλλαγές.

43. Όσον αφορά άλλες δραστηριότητες των μελών της κυπριακής αντιπροσωπίας, αναφέρονται τα ακόλουθα:

- Οι κ. Αναστασιάδης και Κιττής πήραν μέρος στις συνεδρίες της ομάδας των "Twelve Plus", στην οποία μετέχουν οι χώρες μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, οι Ηνωμένες Πολιτείες, ο Καναδάς, η Αυστραλία και η Νέα Ζηλανδία.
- Η κ. Βασιλείου πήρε μέρος στις Συναντήσεις των Γυναικών Βουλευτών που μετέχουν στις διασκέψεις της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης.
- Ο κ. Φιλίππου εκλέχτηκε μέλος της πενταμελούς Επιτροπής για το Μεσανατολικό της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης. Ο κ. Φιλίππου ήταν επίσης εισηγητής για το θέμα του Κοσσυφοπεδίου στη διάσκεψη στη Ναμίμπια.
- Ο Γενικός Διευθυντής της Βουλής κ. Χριστοφόρου πήρε μέρος στα συνέδρια του Συνδέσμου Γενικών Γραμματέων των Κοινοβουλίων, που πραγματοποιήθηκαν ταυτόχρονα με τις διασκέψεις.

(δ) Κοινοπολιτειακός Κοινοβουλευτικός Σύνδεσμος

44. Κατά την υπό αναφορά περίοδο διακομματική κοινοβουλευτική αντιπροσωπία συμμετείχε στη 43η Διάσκεψη του Κοινοπολιτειακού Κοινοβουλευτικού Συνδέσμου (Νησιά του Μαυρικού, Σεπτέμβριος 1997) και στο 24ο Περιφερειακό Συνέδριο του Κοινοπολιτειακού Κοινοβουλευτικού Συνδέσμου (Νήσος Γκέρνσι, Ιούνιος 1998). Σημειώνεται ότι στο εν λόγω συνέδριο λήφθηκε απόφαση να υποστηριχτεί η υποψηφιότητα Κυπρίου βουλευτή για εκλογή στην Εκτελεστική Επιτροπή του Συνδέσμου.

45. Σημειώνεται επίσης πως ο κ. Ηλιάδης, ύστερα από πρόσκληση του Κοινοπολιτειακού Κοινοβουλευτικού Συνδέσμου, συμμετέχει σε τριμελή επιτροπή βουλευτών η οποία μελετά τα προβλήματα που αντιμετωπίζει το κοινοβούλιο της Νήσου Μαν και θα υποβάλει σχετική έκθεση.

(ε) Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (Κ.Σ. ΟΑΣΕ)

46. Κατά την υπό επισκόπηση περίοδο πραγματοποιήθηκαν η καθιερωμένη συνεδρία της Μόνιμης Επιτροπής, στην οποία συμμετέχουν οι αρχηγοί των αντιπροσωπιών των κρατών μελών, (Βιέννη, Φεβρουάριος 1998) και η 7η Ετήσια Σύνοδος (Κοπεγχάγη, Ιούλιος 1998) με θέμα «Ανάπτυξη των θεσμών, δομών και προοπτικών του ΟΑΣΕ». Κατά την 7η Ετήσια Σύνοδο το εγχείρημα της κυπριακής αντιπροσωπίας να επανεντάξει το Κυπριακό στην τροχιά της προληπτικής πολιτικής του ΟΑΣΕ, καταγγέλλοντας τις τουρκικές απειλές περί νέας επίθεσης κατά της Κύπρου σε περίπτωση έλευσης των πυραύλων S-300, προκάλεσε τις προσδοκώμενες αντιδράσεις. Σημειώνεται επίσης πως, ανάμεσα σε άλλες τροπολογίες των υπό έγκριση ψηφισμάτων που υπέβαλε η κυπριακή αντιπροσωπία και οι οποίες υιοθετήθηκαν, συγκαταλέγονται καταδικαστικές παράγραφοι για την πρόθεση της Τουρκίας να εγκαταστήσει πυρηνικούς αντιδραστήρες στο Άκιουγιου.

47. Με απόφαση της Μόνιμης Επιτροπής της Κ.Σ. ΟΑΣΕ μέλος της κυπριακής αντιπροσωπίας, ο κ. Μάρκος Κυπριανού, συμμετέχει στην τρι-κοινοβουλευτική αποστολή (Συμβούλιο της Ευρώπης, ΟΑΣΕ, ΕΚ) για την παρακολούθηση της κατάστασης στην Αλβανία και την παροχή βοήθειας στη χώρα αυτή για εδραίωση

της δημοκρατίας, συμπεριλαμβανομένης της σύνταξης νέου συντάγματος. Μέχρι στιγμής πραγματοποιήθηκαν δύο αποστολές της τρικοινοβουλευτικής αποστολής στην Αλβανία (Ιανουάριος και Ιούνιος 1998), για τις οποίες κυκλοφόρησαν σχετικές εκθέσεις.

48. Ενεργός συμμετοχή της κυπριακής αντιπροσωπίας εκδηλώθηκε και στον τομέα της παρακολούθησης εκλογών. Συγκεκριμένα, μέλη της αντιπροσωπίας συμμετείχαν σε Ομάδες Παρακολούθησης Εκλογών της Κ.Σ. ΟΑΣΕ στις δημοτικές εκλογές στη Βοσνία- Ερζεγοβίνη, στις βουλευτικές εκλογές στη Δημοκρατία SRPSKA, στις βουλευτικές εκλογές στο Μαυροβούνιο και στις προεδρικές και στις βουλευτικές εκλογές στη Δημοκρατία της Σερβίας.

49. Εξάλλου, η Βουλή συμμετείχε στην 1η Διακοινοβουλευτική Διάσκεψη της Κ.Σ. ΟΑΣΕ με θέμα «Διαδικασίες Υπο-Περιφερειακής Οικονομικής Συνεργασίας: Συμβολή στη Νέα Ευρωπαϊκή Αρχιτεκτονική» (Μονακό, Οκτώβριος 1997).

(στ) Ευρωπαϊκή Διακοινοβουλευτική Συνέλευση της Ορθοδοξίας (ΕΔΣΟ)

50. Κατά την υπό επισκόπηση περίοδο η Βουλή εκπροσωπήθηκε σε συνεδρία της Διεθνούς Γραμματείας του Σώματος (Αθήνα, 31η Μαρτίου - 1η Απριλίου 1998) και στην Ε΄ Ολομέλεια της Συνέλευσης (Βαρσοβία, 28η Ιουνίου - 1η Ιουλίου 1998). Κύρια θέματα που απασχόλησαν την ΕΔΣΟ ήταν ο καταρτισμός προϋπολογισμού και ο κανονισμός λειτουργίας της Συνέλευσης. Ο τελευταίος υιοθετήθηκε στη Βαρσοβία με ουσιαστική συμβολή και των Κυπρίων βουλευτών.

51. Σημειώνεται πως η Διεθνής Γραμματεία και στη συνέχεια η ολομέλεια του Σώματος υιοθέτησαν ομόφωνα ψήφισμα που υπέβαλε η κυπριακή αντιπροσωπία και το οποίο καταδικάζει τη σχεδιαζόμενη στην Κύπρο από το τουρκικό κατοχικό καθεστώς μετατροπή του αρμενικού μοναστηριού του Αγίου Μακαρίου σε ξενοδοχείο.

(ζ) Βορειοατλαντική Συνέλευση (NATO)

52. Η Βουλή των Αντιπροσώπων δε συμμετέχει στον εν λόγω οργανισμό, προσκαλείται όμως τα τελευταία χρόνια σε επιμέρους διασκέψεις, συνέδρια και

σεμινάρια που διοργανώνει η Συνέλευση ή τα όργανά της. Μέσα σ' αυτά τα πλαίσια η Βουλή εκπροσωπήθηκε στις εργασίες του 3ου Σεμιναρίου για το Μεσογειακό Διάλογο (Κωνσταντινούπολη, 27 - 28 Νοεμβρίου 1997), που διοργανώθηκε από την Ειδική Μεσογειακή Ομάδα της Βορειοατλαντικής Συνέλευσης. Τα θέματα που απασχόλησαν το σεμινάριο ήταν οι σχέσεις του ΝΑΤΟ με τις χώρες της περιοχής του Καυκάσου και η ειρηνευτική διαδικασία στη Μέση Ανατολή.

(η) Κοινοβουλευτική Συνέλευση της Δυτικοευρωπαϊκής Ένωσης (Κ.Σ. ΔΕΕ)

53. Παρ' ότι η κυπριακή Βουλή εξακολουθεί να μη συμμετέχει σ' αυτό τον οργανισμό, πραγματοποιήθηκε στις 30 Απριλίου 1998 μια πρώτη επίσκεψη γνωριμίας με τη γραμματεία της ΔΕΕ στην έδρα της, στις Βρυξέλλες, από μικτή αντιπροσωπία των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Εξωτερικών και Άμυνας, μέσα στα πλαίσια του διαλόγου που διατηρεί η Κύπρος με τον οργανισμό. Κατά τη συνάντηση η κυπριακή αντιπροσωπία ενημερώθηκε για τη δομή, τις δραστηριότητες και το πολιτικό θεματολόγιο που απασχολεί τον οργανισμό. Σημειώνεται ότι η κυπριακή κυβέρνηση είχε υποβάλει, πριν από την εν λόγω επίσκεψη, αίτηση για καθεστώς συνδεδεμένου εταίρου στη ΔΕΕ.

Δ. ΕΡΕΥΝΕΣ, ΜΕΛΕΤΕΣ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ

54. Η Υπηρεσία Ερευνών, Μελετών και Εκδόσεων, στα πλαίσια της αναδιοργάνωσής της και της διεύρυνσης του κύκλου εργασιών της και στη βάση των σχετικών κατευθύνσεων που δόθηκαν από τη γενική διεύθυνση της Βουλής, διεκπεραίωσε, κατά την υπό επισκόπηση περίοδο, ένα ευρύ φάσμα εργασιών, που για πρώτη φορά διαλάμβανε επιστημονική έρευνα και μεθοδική συγκέντρωση στοιχείων συναφών με την ιστορία και τη δράση του κυπριακού κοινοβουλίου, με στόχο την τροχοδρόμηση διάφορων εκδόσεων. Κατά την απελθούσα σύνοδο οι προσπάθειες επικεντρώθηκαν στην προετοιμασία των ακόλουθων εκδόσεων:

(α) Ενημερωτικά δελτία για μαθητές και φοιτητές

55. Στοχεύοντας στην πληρέστερη ενημέρωση των μαθητών δημοτικής και μέσης εκπαίδευσης και των φοιτητών που επισκέπτονται κατά διαστήματα τη Βουλή, έχουν

ετοιμαστεί - βρίσκονται στο στάδιο της εκτύπωσης - ενημερωτικά δελτία με πληροφορίες σχετικά με την ανάδειξη και τη συγκρότηση της Βουλής, την οργάνωση και λειτουργία της, τον πολιτικό ρόλο και τις αρμοδιότητές της καθώς και τις δραστηριότητές της στο διεθνή στίβο. Η Βουλή προβαίνει στις εκδόσεις αυτές, προσδοκώντας να συμβάλει, στο μέτρο των δυνατοτήτων της, στην αγωγή των αυριανών πολιτών της Δημοκρατίας και στην εξοικείωσή τους με τα δημοκρατικά θέσμια και τις διαδικασίες.

(β) Βουλευτικές περίοδοι 1960 - 1996

56. Σχετική με την επιθυμία του κοινοβουλίου για έγκυρη ενημέρωση του κοινού είναι και η δρομολογούμενη κυκλοφορία εκδόσεων για καθεμιά από τις επτά βουλευτικές περιόδους από το 1960 μέχρι σήμερα. Οι εκδόσεις αυτές θα περιλαμβάνουν τα αποτελέσματα των εκλογών (παγκύπρια και κατά εκλογική περιφέρεια), τη σύνθεση των κοινοβουλευτικών επιτροπών, στατιστικά στοιχεία για τους βουλευτές της κάθε περιόδου (ηλικία, επάγγελμα, μορφωτικό επίπεδο) καθώς και στοιχεία για την αντιπροσώπευση του κοινοβουλίου σε διεθνή σώματα. Σημειώνεται ότι έχουν ήδη ετοιμαστεί οι σχετικές με την Α' Βουλευτική Περίοδο (1960-1970) και τη Ζ' Βουλευτική Περίοδο (1996-2001) εκδόσεις και αναμένεται σύντομα η εκτύπωσή τους.

(γ) Περιοδική ενημερωτική έκδοση

57. Με στόχο την ανάπτυξη στενότερων σχέσεων ανάμεσα στους πολίτες και τους εκλεγμένους αντιπροσώπους τους και την άμεση, έγκυρη και έγκαιρη ενημέρωση του κοινού για το κοινοβουλευτικό έργο προγραμματίζεται, με την έναρξη της προσεχούς συνόδου, η κυκλοφορία ενημερωτικής περιοδικής έκδοσης. Στο εν λόγω έντυπο θα παρέχονται πληροφορίες για το έργο των κοινοβουλευτικών επιτροπών, τις δραστηριότητες των κοινοβουλευτικών ομάδων και των βουλευτών, την άσκηση κοινοβουλευτικού ελέγχου, τις επισκέψεις ξένων κοινοβουλευτικών αποστολών καθώς και την αντιπροσώπευση της Βουλής σε διεθνείς κοινοβουλευτικούς οργανισμούς και συνέδρια.

(δ) Ψηφίσματα

58. Ταυτόχρονα η υπηρεσία έχει διεξέλθει τα πρακτικά όλων των συνόδων από το 1960 μέχρι σήμερα, στην προσπάθειά της να εντοπίσει και να συγκεντρώσει όλα τα ψηφίσματα που κατά καιρούς ενέκρινε το Σώμα, είτε αυτά αφορούν το Κυπριακό είτε οποιοδήποτε άλλο θέμα. Η εργασία αυτή έχει σχεδόν ολοκληρωθεί και σύντομα θα κυκλοφορήσει σε δύο ξεχωριστές εκδόσεις.

(ε) Λεύκωμα φωτογραφίας

59. Μέσα στους προσεχείς στόχους εντάσσεται και η έκδοση λευκώματος φωτογραφίας, που θα είναι ένα απάνθισμα φωτογραφιών από τα σημαντικότερα γεγονότα (ειδικές / πανηγυρικές συνεδρίες, επισκέψεις προσωπικοτήτων κτλ.) στο κυπριακό κοινοβούλιο.

(στ) Εκδοτική επιμέλεια πρακτικών, εκθέσεων, σχεδίων νόμου κ.ά.

60. Η εκδοτική επιμέλεια των πρακτικών των συνεδριάσεων της ολομέλειας και η λεπτομερής εξέταση και διόρθωση όλων των υπό έκδοση κειμένων του Σώματος (εκθέσεις κοινοβουλευτικών επιτροπών, υπό ψήφιση σχέδια νόμου, κανονισμοί, ερωτήσεις βουλευτών προς τα διάφορα υπουργεία) συνιστούν ένα βασικό τομέα του κύκλου εργασιών της υπηρεσίας. Και κατά την απελθούσα σύνοδο της Βουλής παρατηρήθηκε καθυστέρηση στην έκδοση των πρακτικών της ολομέλειας, καθώς το πρόβλημα αυτό συναρτάται άμεσα με την ελλιπή στελέχωση της υπηρεσίας. Η έλευση τριών νέων λειτουργών, των οποίων η διαδικασία πρόσληψης έχει ήδη ολοκληρωθεί, η πρόσληψη τεσσάρων νέων στενογράφων, η μηχανογράφηση των υπηρεσιών της Βουλής και ο εφοδιασμός τους με προηγμένα τεχνικά μέσα και διευκολύνσεις είναι βέβαιο πως θα δώσουν στην υπηρεσία τη δυνατότητα της σύμφωνης με τα συνταγματικά πλαίσια έκδοσης των πρακτικών και στους βουλευτές την ευχέρεια για άμεσο έλεγχο των αγορεύσεών τους. (Αναλυτικά στοιχεία σχετικά με τις συνεδριάσεις της ολομέλειας περιλαμβάνονται στο Παράρτημα VII.)

(ζ) Ευρετήρια πρακτικών

61. Συναφές με τα πρακτικά των συνεδριάσεων της ολομέλειας είναι και το πρόβλημα της ετοιμασίας και έκδοσης των ευρετηρίων της κάθε συνόδου του οποίου θα επιληφθεί ενεργότερα η υπηρεσία κατά την προσεχή σύνοδο.

(η) Μηχανογράφηση των υπηρεσιών της Βουλής των Αντιπροσώπων

62. Η Ερευνητική Μονάδα έχει υποβάλει αριθμό μελετών και σημειωμάτων, με απώτερο στόχο τη μηχανογράφηση των υπηρεσιών της Βουλής των Αντιπροσώπων. Για το θέμα αυτό οι λειτουργοί της Ερευνητικής Μονάδας συνεργάζονται με λειτουργούς άλλων υπηρεσιών της Βουλής στα πλαίσια της λειτουργίας της ενδο-υπηρεσιακής επιτροπής μηχανογράφησης.

(θ) Σχεδιασμός, επέκταση και επίβλεψη του τοπικού ηλεκτρονικού δικτύου

63. Η Ερευνητική Μονάδα έχει συμβάλει ενεργά στο σχεδιασμό, την επέκταση και την εύρυθμη λειτουργία του τοπικού δικτύου. Η συνολική προσπάθεια μηχανογράφησης των υπηρεσιών της Βουλής των Αντιπροσώπων εντάσσεται στην ευρύτερη προσπάθεια για αύξηση της παραγωγικότητας και για την αξιοποίηση στο μέγιστο βαθμό των δυνατοτήτων που παρέχει η πληροφορική. Το τοπικό δίκτυο παρέχει ήδη τη δυνατότητα για πρόσβαση στο Διαδίκτυο σε ένα μεγάλο αριθμό λειτουργών και μελών του προσωπικού. Αναμένεται ότι σύντομα θα μπορεί να έχει πρόσβαση στο τοπικό δίκτυο και μέσω αυτού στο Διαδίκτυο το σύνολο των μελών του προσωπικού.

(ι) Δημιουργία της ιστοσελίδας της Βουλής των Αντιπροσώπων

64. Όσον αφορά την ιστοσελίδα της Βουλής των Αντιπροσώπων, έχει υποβληθεί συγκεκριμένη μελέτη η οποία αποσκοπεί στη δρομολόγηση εσωτερικών διαδικασιών που θα επιτρέψουν την οικοδόμηση μιας ιστοσελίδας μέσω της οποίας θα διεκπεραιώνονται ποικίλες λειτουργίες και η οποία θα παρέχει ταυτόχρονα χρήσιμες πληροφορίες.

(ια) Ηλεκτρονικό αρχείο άρθρων και στοιχείων

65. Κατά τη διάρκεια της υπό επισκόπηση περιόδου συνεχίστηκε η προσπάθεια για εμπλουτισμό του ηλεκτρονικού αρχείου άρθρων και ενημερωτικού υλικού, που δημιούργησε η Ερευνητική Μονάδα. Το αρχείο αυτό αριθμεί ήδη περισσότερα από χίλια άρθρα, που έχουν ταξινομηθεί σε εβδομήντα θεματικές κατηγορίες. Τα άρθρα αυτά προέρχονται από έντυπα διεθνούς κύρους, όπως η «Washington Post», οι «New York Times», οι «Times» του Λονδίνου, το περιοδικό «Economist», το «Βήμα» των Αθηνών κ.ά. Ένα μεγάλο μέρος από αυτά αναφέρεται σε θέματα που συνδέονται

ή επηρεάζουν, έμμεσα ή άμεσα, την κυπριακή κοινωνία. Το αρχείο έχει ήδη τοποθετηθεί στο τοπικό δίκτυο και μπορούν να έχουν πρόσβαση σε αυτό όλοι οι λειτουργοί της Βουλής των Αντιπροσώπων.

(ιβ) Συλλογή και επεξεργασία δεδομένων

66. Μια άλλη δραστηριότητα της Ερευνητικής Μονάδας είναι η συλλογή και ανάλυση στοιχείων τα οποία ζητούν μέλη του κοινοβουλίου ή υπηρεσίες της Βουλής των Αντιπροσώπων.

E. ΑΡΧΕΙΟ

67. Το έργο του Αρχείου υπήρξε και φέτος αποδοτικό και παραγωγικό. Η υπηρεσία αυτή διεκπεραίωσε ένα σημαντικό φόρτο εργασίας, παρέχοντας πληροφορίες και έγγραφα σε όλες τις υπηρεσίες της Βουλής, τους βουλευτές, τους δημοσιογράφους και το κοινό. Για να μπορεί το Αρχείο να ανταποκρίνεται με επιτυχία στο ρόλο του, άρχισε και συνεχίζεται η μελέτη συστημάτων μηχανογράφησης και η αναδιάταξη του χώρου μέσα στον οποίο λειτουργεί.

68. Κατά την υπό επισκόπηση περίοδο κατατέθηκαν στη Βουλή 147 νομοσχέδια από την εκτελεστική εξουσία, καθώς και 66 προτάσεις νόμου από βουλευτές και κοινοβουλευτικές επιτροπές. Η ολομέλεια του Σώματος ψήφισε σε νόμους 133 νομοσχέδια και 42 προτάσεις νόμου, από τα οποία 30 νομοσχέδια και 7 προτάσεις νόμου εκκρεμούσαν από προηγούμενες συνόδους. Καταψήφισε 6 νομοσχέδια (τα 2 εκκρεμούσαν από προηγούμενες συνόδους) και 4 προτάσεις νόμου (οι 2 εκκρεμούσαν από προηγούμενες συνόδους). Πρόσθετα, ενέκρινε 90 κανονισμούς, απέρριψε 3 και άφησε να εκπνεύσουν 28 άλλους. Η εκτελεστική εξουσία απέσυρε 14 νομοσχέδια, από τα οποία 10 εκκρεμούσαν από προηγούμενες συνόδους. (Βλέπε Παράρτημα VII.)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Σημαντικότερα σχέδια νόμου / κανονισμοί που ψηφίστηκαν /
εγκρίθηκαν από την ολομέλεια

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών

- Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμος του 1998.
(Θεσμοθέτηση της ίδρυσης και λειτουργίας ιδιωτικών ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σταθμών σύμφωνα με τα ισχύοντα στην Ευρωπαϊκή Ένωση.)

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών

- Ο περί Προσφορών του Δημοσίου Νόμος του 1997.
(Θεσμοθέτηση των κατευθυντήριων αρχών οι οποίες διέπουν όλες τις προσφορές της δημόσιας υπηρεσίας, των ημικρατικών οργανισμών και των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης.)

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας

- Ο περί του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου (Ίδρυση και Λειτουργία) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1998.
(Θεσμοθέτηση της διαδικασίας παραχώρησης υποτροφιών σε φοιτητές.)
- Ο περί Σχολικών Εφοριών Νόμος του 1997.
(Θεσμοθέτηση της διαδικασίας εκλογής και λειτουργίας των σχολικών εφοριών.)

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών

- Ο περί Ποινικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1998.
(Παροχή στο Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας του δικαιώματος έφεσης εναντίον αθωωτικών αποφάσεων του κακούργοδικείου.)
- Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) Νόμος του 1998.
(Ποινικοποίηση της ομοφυλοφιλίας κατά τρόπο που να μην αντιβαίνει προς τις υποχρεώσεις μας έναντι σχετικών διεθνών συμβάσεων.)

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας

- Ο περί Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας Νόμος του 1998.
(Θεσμοθέτηση της διαδικασίας εγγραφής διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας με βάση τα νέα διεθνή δεδομένα.)
- Ο περί Οργανωμένων Ταξιδίων, Διακοπών και Περιηγήσεων Νόμος του 1998.
(Νομοθετική ρύθμιση θεμάτων που αφορούν τη διοργάνωση οργανωμένων ταξιδιών και τη διασφάλιση των συμφερόντων του καταναλωτή.)

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως

- Ο περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμος του 1998.
(Θεσμοθέτηση της διαδικασίας αξιολόγησης των υποψηφίων για διορισμό στη δημόσια υπηρεσία στη βάση αξιοκρατικών κριτηρίων.)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

Επισκέψεις κοινοβουλευτικών επιτροπών

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας

- Επίσκεψη σε εγκαταστάσεις και στρατόπεδα της Εθνικής Φρουράς που βρίσκονται σε περιοχές της Λεμεσού, της Πάφου και της Κακοπετριάς.
(19.12.1997)

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ακριτικών Περιοχών

- Επίσκεψη στην ακριτική περιοχή Δάσους Άχνας - Βρυσούλλων - Δερύνειας.
(17.10.1997)
- Επίσκεψη στην ακριτική περιοχή Λευκωσίας.
(22.5.1998)

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας

- Επίσκεψη στη βιομηχανική περιοχή Αγίου Αθανασίου στη Λεμεσό.
(29.10.1997)
- Επίσκεψη στο εργοστάσιο επεξεργασίας χρυσού M.C. Jewellery Ltd.
(29.5.1998)

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

- Επίσκεψη στο Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο.
(13.11.1997 και 27.11.1997)

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών / Κοινοβουλευτική Επιτροπή για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα

- Από κοινού επίσκεψη στις Κεντρικές Φυλακές.
(11.12.1997)

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας

- Επίσκεψη στα σχολεία Παραλιμνίου.
(31.10.1997)

- Επίσκεψη σε σχολεία της Λάρνακας.
(9.12.1997)
- Επίσκεψη σε σχολεία της Λευκωσίας.
(5.5.1998)

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων

- Επίσκεψη στον αερολιμένα, στο λιμάνι και στη μαρίνα της Λάρνακας.
(18.11.1997)
- Επίσκεψη στη Λεμεσό (παραλιακό δρόμο, κυκλοφοριακούς κόμβους και λιμάνι).
(2.6.1998)
- Επισκέψεις στη Λάρνακα και Ορμήδεια (παλιά κτίρια της επαρχιακής διοίκησης Λάρνακας και αυτοκινητόδρομο Λάρνακας-Αμμοχώστου).
(9.6.1998)

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας

- Επίσκεψη στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας.
(25.9.1997)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

Συναντήσεις κοινοβουλευτικών επιτροπών

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας

- Συνάντηση με τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας της Ελλάδας κ. Άκη Τζοχατζόπουλο.
(13.10.1997)
- Συνάντηση με τον Αρχηγό του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας της Ελλάδας Πτέραρχο κ. Αθανάσιο Τζογάνη.
(24.4.1998)
- Συνάντηση με τον Υπουργό Άμυνας και τον Αρχηγό του ΓΕΕΦ.
(2.7.1998)

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων

- Συνάντηση γνωριμίας με το νέο Υπουργό Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Θεμιστοκλέους.
(5.3.1998)

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας

- Συνάντηση με τον κ. Paul Waterschoot, Διευθυντή της Διεύθυνσης Ε' (Πνευματική και Βιομηχανική Ιδιοκτησία) της Γενικής Διεύθυνσης ΧV (Εσωτερική Αγορά και Χρηματοπιστωτικές Υπηρεσίες) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
(23.9.1997)
- Συνάντηση γνωριμίας με το νέο Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Νίκο Ρολάνδη.
(12.3.1998)
- Συνάντηση με εκπροσώπους της ΠΟΒΕΚ.
(30.4.1998)
- Συνάντηση με τον Επίτροπο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για Θέματα Ενέργειας, Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων και Τουρισμού κ. Χρίστο Παπουτσή.
(25.6.1998)

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών

- Συνάντηση με τον κ. Εύρο Ευρυβιάδη, πρέσβη της Κυπριακής Δημοκρατίας στο Ισραήλ.
(10.10.1997)
- Συνάντηση με τον Υπουργό Εξωτερικών κ. Γιαννάκη Κασουλίδη.
(4.11.1997)

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

- Συνάντηση με εκπροσώπους του Συνδέσμου Κοινωνικών Λειτουργών Κύπρου.
(19.3.1998)
- Συνάντηση με εμπειρογνώμονες της Κοινοπολιτείας σε θέματα γυναικών.
(21.5.1998)

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού

- Συνάντηση με αντιπροσωπία του κοινοβουλίου της Ομόσπονδης Δημοκρατίας της Γερμανίας.
(7.11.1997)

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας

- Συνάντηση γνωριμίας με το νέο Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού κ. Λυκούργο Κάππα.
(17.3.1998)
- Συνάντηση με τον Υφυπουργό Παιδείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού του Ισραήλ κ. Peled Moshe.
(12.5.1998)

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος

- Συνάντηση γνωριμίας με το νέο Υπουργό Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Θεμιστοκλέους.
(10.3.1998)
- Συνάντηση με αξιωματούχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
(2.6.1998)
- Συνάντηση με αντιπροσωπία μαθητών του Γυμνασίου Παλουριώτισσας για παρουσίαση περιβαλλοντικής τους έρευνας.
(30.6.1998)

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων - Εγκλωβισμένων - Αγνοουμένων - Παθόντων

- Συνάντηση με το διοικητικό συμβούλιο του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών.
(14.1.1998)
- Συνάντηση με εκπροσώπους των εκτοπισθέντων δημόσιων υπαλλήλων της ΠΑΣΥΔΥ, της ΟΕΛΜΕΚ, της ΠΟΕΔ και του ΣΑΚ.
(14.1.1998)

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας

- Συνάντηση με την κ. Maria de Alva, πρόεδρο της Παγκόσμιας Ομοσπονδίας Διαβητικών.
(13.11.1997)
- Συνάντηση με εκπροσώπους του Συμβουλίου του Ιατρικού Σώματος.
(30.4.1998)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

Κοινοβουλευτικές αποστολές στο εξωτερικό

1. 12η Σύνοδος της ΜΚΕ ΕΕ-Κύπρου, Βρυξέλλες	• 6 - 8 Οκτωβρίου 1997
2. Διάσκεψη για την «Οικονομική Υπο-Περιφερειακή Πρόοδο: Συμβολή στη Νέα Ευρωπαϊκή Αρχιτεκτονική» που διοργανώθηκε από την ΚΣ ΟΑΣΕ και το κοινοβούλιο του Μονακό	• 8 - 9 Οκτωβρίου 1997
3. 17η Διάσκεψη COSAC, Λουξεμβούργο	• 12 - 14 Νοεμβρίου 1997
4. Συμμετοχή στην Ομάδα Παρακολούθησης Εκλογών της ΚΣ ΟΑΣΕ, βουλευτικές εκλογές, Δημοκρατία SRPSKA	• 22 - 23 Νοεμβρίου 1997
5. Διάσκεψη με θέμα «Εσθονία και ΕΕ: Η Εσθονία στην πορεία της σε μια μεταβαλλόμενη Ευρώπη», Τάλλιν	• 26 - 28 Νοεμβρίου 1997
6. Τρίτο Σεμινάριο της Βορειοατλαντικής Συνέλευσης για το Μεσογειακό Διάλογο, Κωνσταντινούπολη	• 27 - 28 Νοεμβρίου 1997
7. Συνεδρία Συντονιστικής Επιτροπής των Κοινοβουλίων Ελλάδας και Κύπρου, Αθήνα	• 8 - 9 Δεκεμβρίου 1997
8. Διεθνές σεμινάριο με θέμα «Η Ατζέντα 2000 – Η έναρξη των διαπραγματεύσεων για τη Διεύρυνση», που οργάνωσε το Cicero Foundation, Παρίσι	• 11 - 12 Δεκεμβρίου 1997
9. Πρώτο Μέρος της Συνόδου 1998 της ΚΣΣΕ, Στρασβούργο	• 26 - 30 Ιανουαρίου 1998

10. Συνεδρία Μόνιμης Επιτροπής της ΚΣ ΟΑΣΕ, Βιέννη	• 19 - 20 Φεβρουαρίου 1998
11. Συνάντηση του Κοινοβουλευτικού Οργανισμού GLOBE για το Περιβάλλον στην Ευρώπη, Βρυξέλλες	• 2 - 3 Μαρτίου 1998
12. Συνάντηση προέδρων των Επιτροπών Εξωτερικών των χωρών μελών της ΕΕ και των υποψήφιων για ένταξη χωρών, Λονδίνο	• 3 - 4 Μαρτίου 1998
13. Συνάντηση προεδρείου της ΜΚΕ ΕΕ-Κύπρου, Βρυξέλλες	• 5 Μαρτίου 1998
14. Συνεδρία της Διεθνούς Γραμματείας της ΕΔΣΟ, Αθήνα	• 31η Μαρτίου – 1η Απριλίου 1998
15. 99η Διακοινοβουλευτική Διάσκεψη, Ναμίμπια	• 6 - 11 Απριλίου 1998
16. Επίσημη επίσκεψη στην Τσεχία της κυπριακής αντιπροσωπίας στην ΚΣ του ΟΑΣΕ	• 8 - 11 Απριλίου 1998
17. Third Conference of Parliamentarians of Lebanese Descent, Βηρυτός	• 16 - 20 Απριλίου 1998
18. Συμμετοχή στους εορτασμούς για την επέτειο ίδρυσης του Κουρδικού Κοινοβουλίου στην Εξορία, Βρυξέλλες	• 12 Απριλίου 1998
19. Δεύτερο Μέρος της Συνόδου 1998 της ΚΣΣΕ, Στρασβούργο	• 20 – 21η Απριλίου 1998
20. Ενημερωτική επίσκεψη στην έδρα της ΔΕΕ και διμερείς επαφές στο βελγικό κοινοβούλιο, Βρυξέλλες	• 29 - 30 Απριλίου 1998
21. Συμμετοχή σε τριμελή επιτροπή έμπειρων κοινοβουλευτικών στελεχών για μελέτη προβλημάτων λειτουργίας του κοινοβουλίου του Isle of Man	• 10 - 15 Μαΐου 1998

22. Συμμετοχή τριμελούς αντιπροσωπίας στη 18η Διάσκεψη COSAC, Λονδίνο • 18 - 19 Μαΐου 1998
23. Εαρινές Συνεδρίες Επιτροπών της ΚΣΣΕ, Λισαβόνα • 25 - 26 Μαΐου 1998
24. Προπαρασκευαστική συνάντηση για το Ευρω-Μεσογειακό Κοινοβουλευτικό Φόρουμ, Μάλτα • 25 - 26 Μαΐου 1998
25. 29η Διάσκεψη του CPA, Guernsey • 1η - 5 Ιουνίου 1998
26. Συμμετοχή στην Ομάδα Παρακολούθησης Εκλογών της ΚΣ ΟΑΣΕ, εκλογές στο Μαυροβούνιο • 31η Μαΐου 1998
27. Συνέδριο των Προέδρων των Κοινοβουλίων των Μεσογειακών Χωρών και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, Παλέρμο • 1η Ιουνίου 1998
28. Εκπροσώπηση σε έκθεση για την Κύπρο που διοργάνωσε η Βουλή των Κοινοτήτων, Λονδίνο • 2 Ιουνίου 1998
29. Συμπόσιο με θέμα «Διεύρυνση και Θεσμικές Αλλαγές στην Ευρώπη» που διοργάνωσε το γαλλικό κοινοβούλιο, Παρίσι • 4 Ιουνίου 1998
30. Σεμινάριο με θέμα «Η Συνεργασία για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και τη Δημοκρατία», Χάγη • 5 Ιουνίου 1998
31. Συνέδριο των προέδρων των ευρωπαϊκών κοινοβουλίων, Στοκχόλμη • 12 - 13 Ιουνίου 1998
32. Ευρωπαϊκή Διάσκεψη για το Περιβάλλον, Δανία • 20 - 26 Ιουνίου 1998
33. Τρίτο Μέρος της Συνόδου 1998 της ΚΣΣΕ, Στρασβούργο • 22 - 26 Ιουνίου 1998

34. Προπαρασκευαστική συνάντηση για την Τρίτη Διακοινοβουλευτική Διάσκεψη για Ασφάλεια και Συνεργασία στη Μεσόγειο, Πορτογαλία
  - 25 - 27 Ιουνίου 1998
35. Ε΄ Σύνοδος της Ολομέλειας της Ευρωπαϊκής Διακοινοβουλευτικής Συνέλευσης της Ορθοδοξίας (ΕΔΣΟ), Βαρσοβία
  - 28 - 30 Ιουνίου 1998
36. Ζ΄ Ετήσια Σύνοδος της ΚΣ του ΟΑΣΕ, Κοπεγχάγη
  - 7 - 10 Ιουλίου 1998

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

Επισκέψεις ξένων κοινοβουλευτικών αποστολών στην Κύπρο

1. Επίσκεψη προέδρου αυστριακού κοινοβουλίου, επικεφαλής εξαμελούς αντιπροσωπίας	• 2 - 4 Οκτωβρίου 1997
2. Επίσκεψη αντιπροσωπίας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας Φιλίας Κουβέιτ-Κύπρου	• 6 - 11 Οκτωβρίου 1997
3. Επίσκεψη αντιπροσωπίας του Κουρδικού Κοινοβουλίου στην Εξορία	• 19 - 23 Νοεμβρίου 1997
4. Επίσκεψη Βρετανού ευρωβουλευτή και εισηγητή στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για τις σχέσεις της ΕΕ με την Τουρκία, κ. Edward McMillan-Scott	• 4 - 7 Δεκεμβρίου 1997
5. Επίσκεψη του προέδρου της Επιτροπής Εξωτερικών της Ομοσπονδιακής Βουλής της Γερμανίας, Prof. Dr. Karl-Heinz Hornhues	• 7 - 8 Ιανουαρίου 1998
6. Επίσκεψη τριμελούς κοινοβουλευτικής αντιπροσωπίας της Ομάδας Φιλίας Φιλανδίας-Κύπρου	• 4 - 8 Απριλίου 1998
7. Συνάντηση προέδρου Βουλής και Επιτροπής Εξωτερικών με μέλη αντιπροσωπίας της Ομάδας Φιλίας Γερμανίας-Κύπρου	• 7 Απριλίου 1998
8. Επίσκεψη της βαρόνης Smith και της Βουλευτού κ. Valerie Davey.	• 14 Απριλίου 1998
9. 13η Σύνοδος της ΜΚΕ ΕΕ – Κύπρου στη Λευκωσία	• 23 - 24 Απριλίου 1998

10. Συνεδρία της Επιτροπής Κοινωνικών Θεμάτων, Υγείας και Οικογενειακών Υποθέσεων της ΚΣΣΕ στη Λάρνακα.	• 7 - 9 Μαΐου 1998
11. Επίσκεψη του προέδρου του Ομοσπονδιακού Συμβουλίου της Αυστρίας κ. Ludwig Bieringer	• 12 - 14 Μαΐου 1998
12. Επίσκεψη αντιπροσωπίας της Ομάδας Φιλίας Ρωσικής Ομοσπονδίας-Κύπρου στην Κρατική Δούμα	• 20 - 24 Μαΐου 1998
13. Επίσκεψη της κ. Berit Loefstedt, Προέδρου και κ. Lars Tobisson, αντιπροέδρου της Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων της Σουηδικής Βουλής	• 1η - 4 Ιουνίου 1998
14. Επίσκεψη Κουβανών βουλευτών κ. Ernesto Suarez Mendez (πρόεδρος Ομάδας Φιλίας Κούβας-Κύπρου) και Leonardo Martinez Lopez	• 28 Ιουνίου - 5 Ιουλίου 1998
15. Επίσκεψη κοινοβουλευτικής αντιπροσωπίας της Βουλής των Ελλήνων για τις μαύρες επετείους	• 18 - 21η Ιουλίου 1998
16. Επίσκεψη βουλευτών και γερουσιαστών μελών της Παγκόσμιας Διακοινοβουλευτικής Ένωσης Ομογενών	• 26 - 27 Ιουλίου 1998
17. Επίσκεψη Βρετανών βουλευτών κ. David Amess, Nick Hawkins και Tony Wright	• 24 Αυγούστου 1998

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

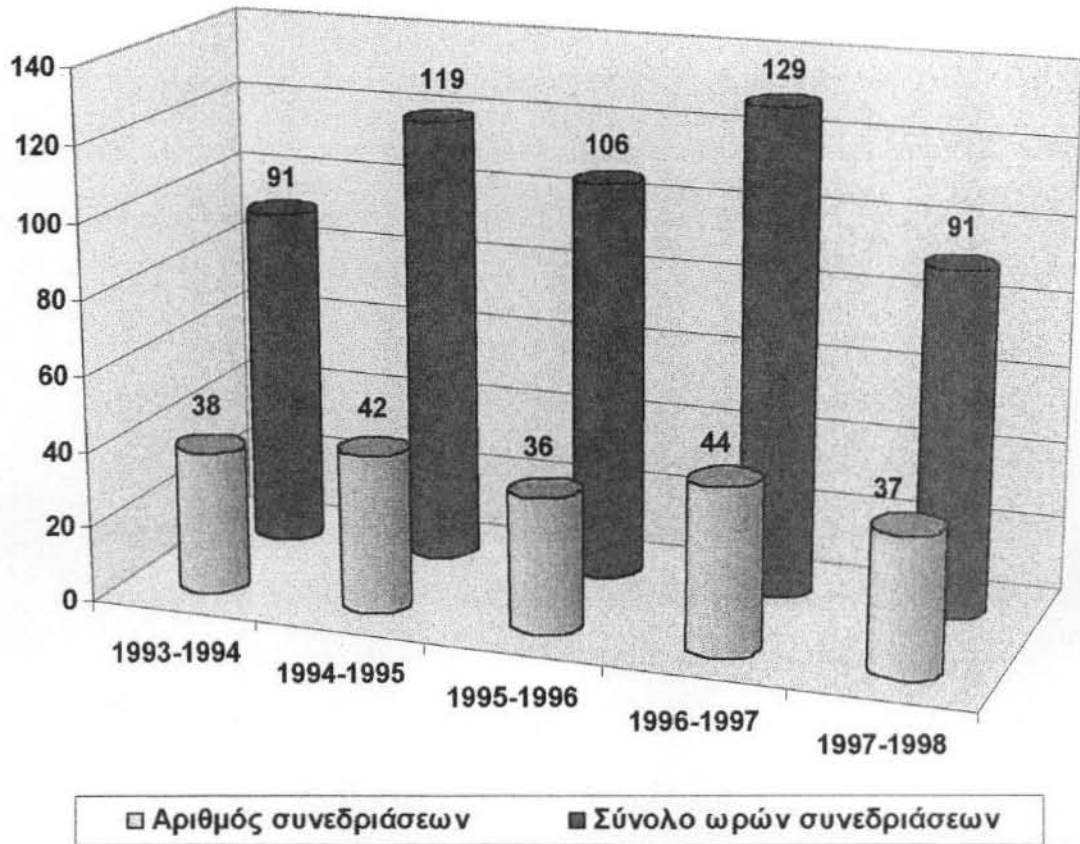
Κατάλογος εθνικών κοινοβουλίων στα οποία λειτουργούν
Κοινοβουλευτικές Ομάδες Φιλίας με την Κύπρο

- Αυστραλία
- Βέλγιο
- Γαλλία
- Γερμανία
- Ελβετία
- Ιταλία
- Ιαπωνία
- Καναδάς
- Κούβα
- Κουρδιστάν
- Κουβέιτ
- Λετονία
- Λίβανος
- Λιθουανία
- Μεξικό
- Ουκρανία
- Παναμάς
- Πολωνία
- Πορτογαλία
- Ρουμανία
- Ρωσία
- Συρία
- Τσεχία
- Φινλανδία

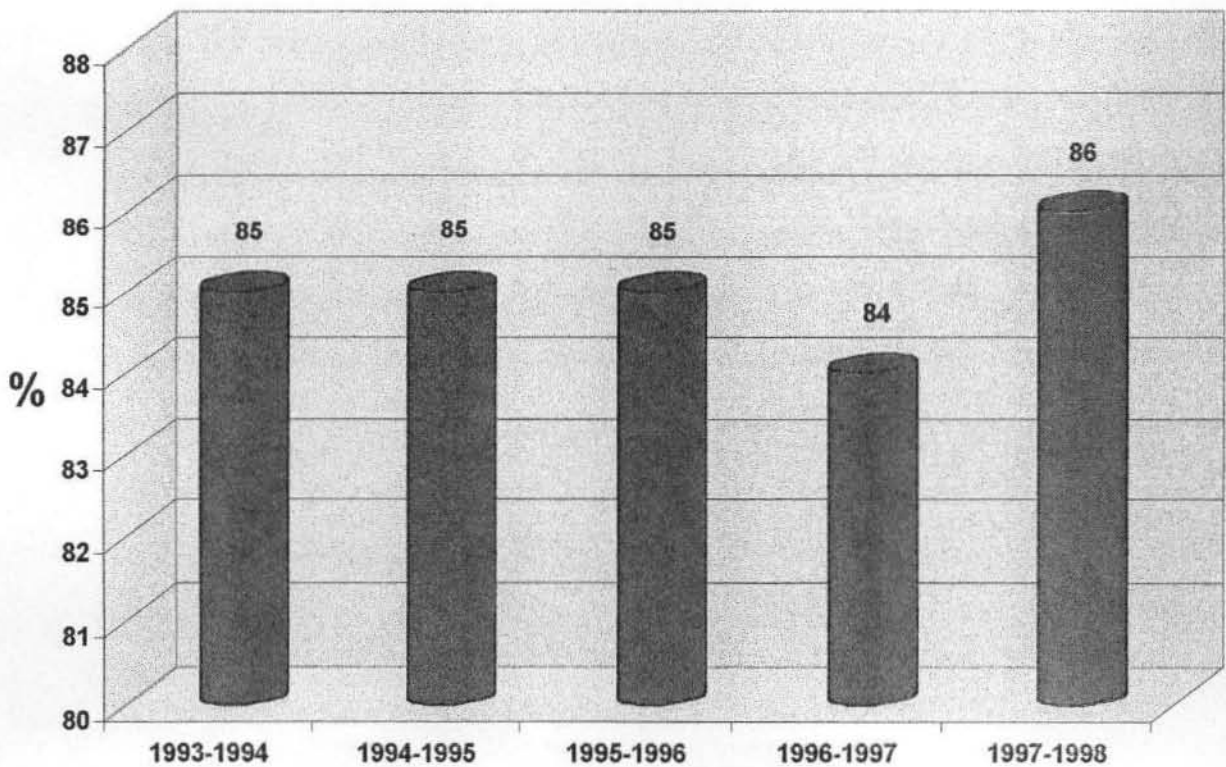

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII

Αριθμός συνεδριάσεων ολομέλειας / Ώρες συνεδρίασης

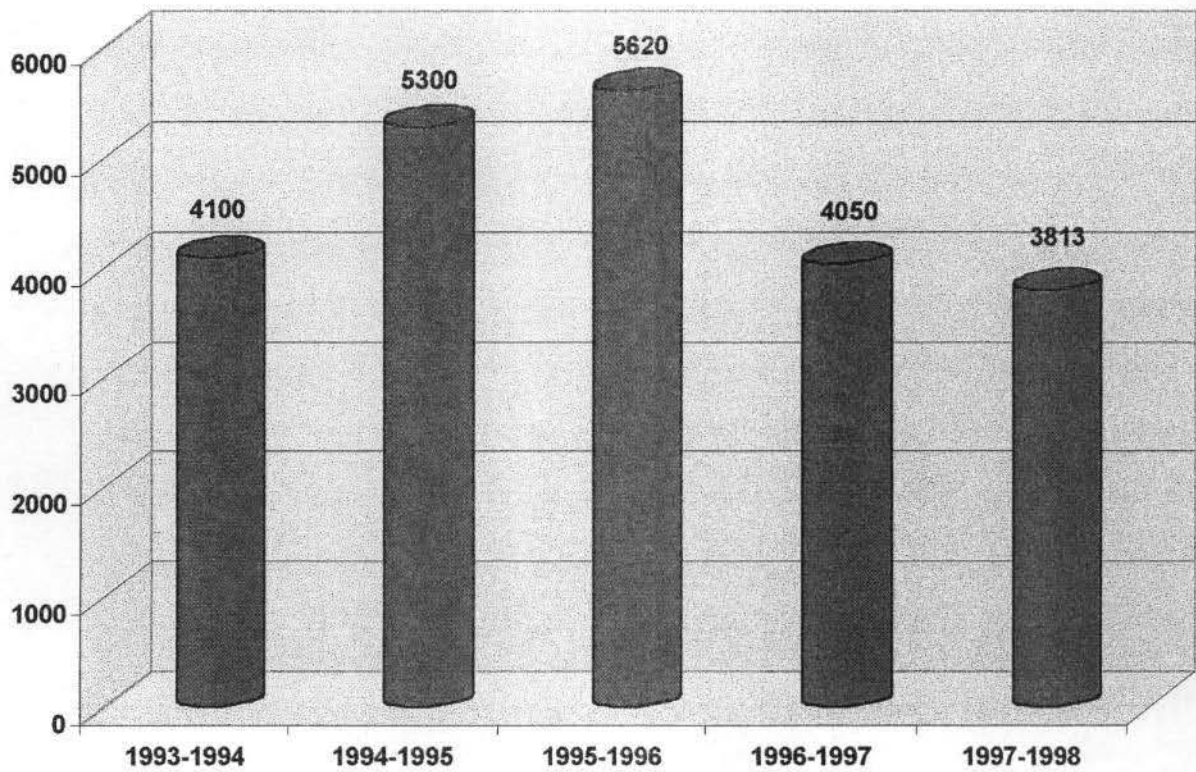

Παρουσία βουλευτών (%)

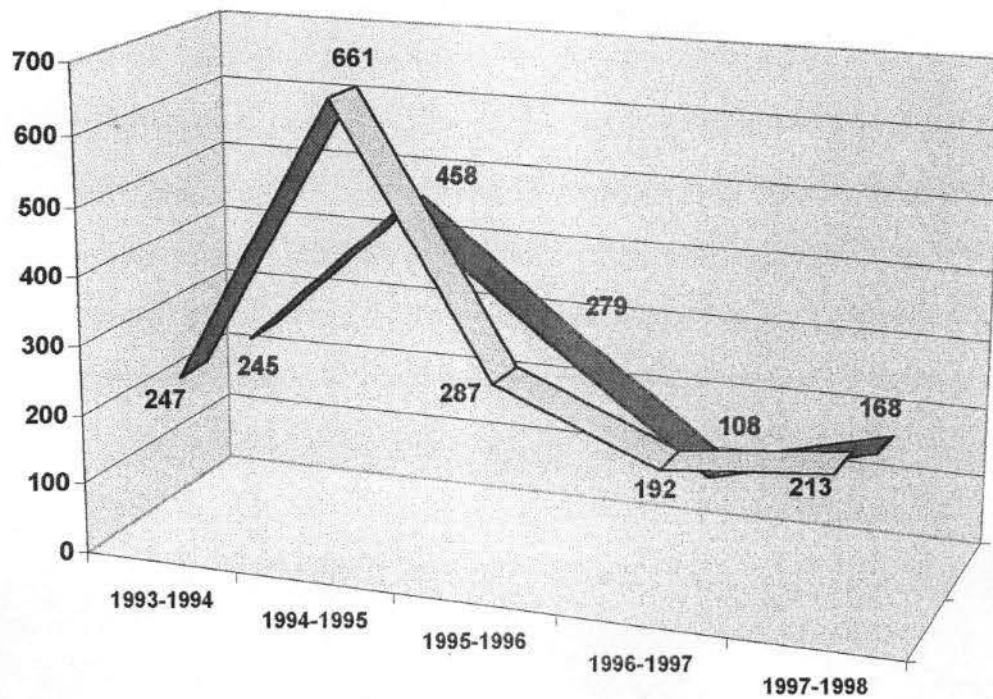

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII (συνέχεια)

Σελίδες πρακτικών ολομέλειας

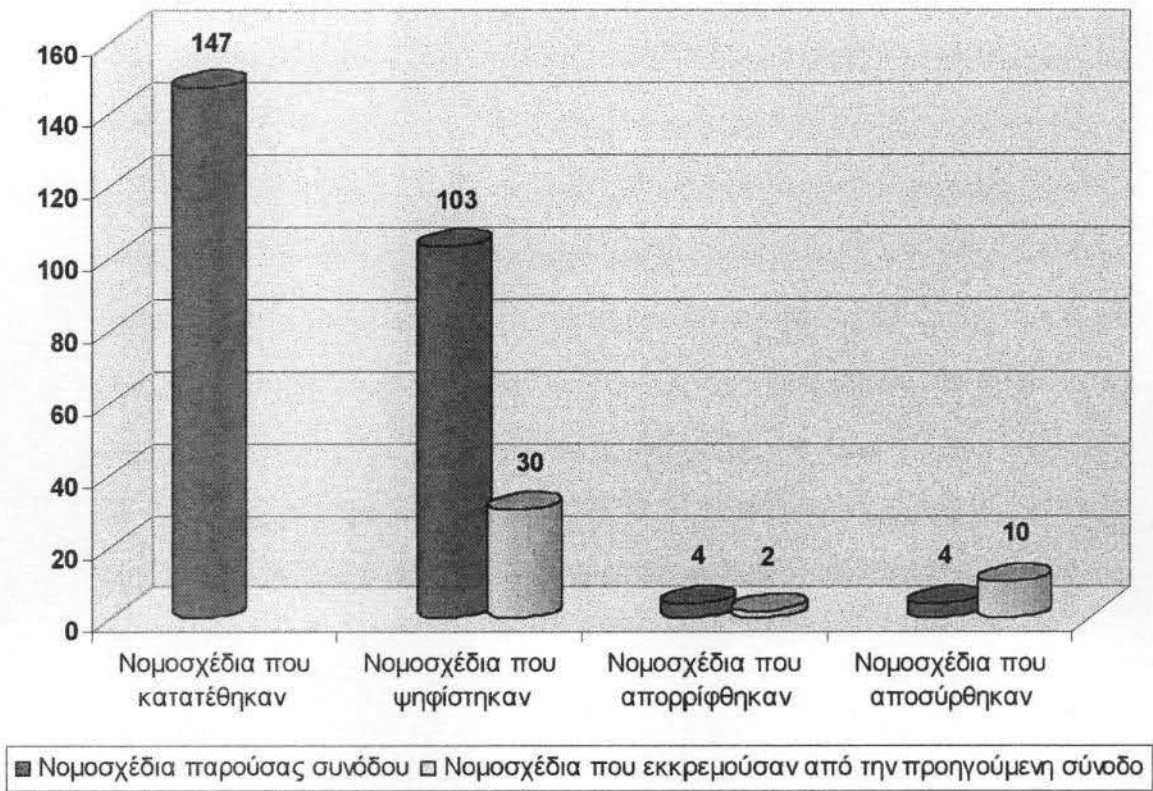
Ερωτήσεις βουλευτών - απαντήσεις υπουργών

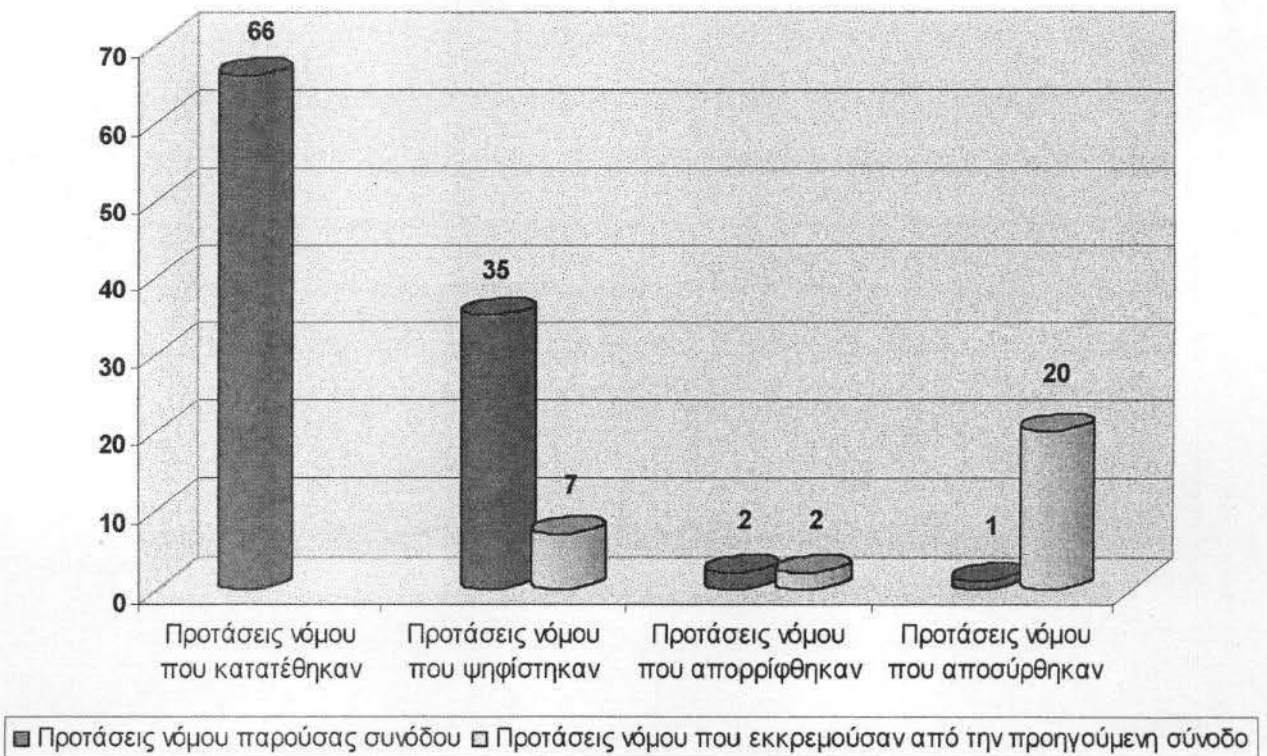
□ Ερωτήσεις βουλευτών   ■ Απαντήσεις υπουργών

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII (συνέχεια)

Νομοσχέδια

Προτάσεις νόμου

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII (συνέχεια)**Κανονισμοί**